

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ

2022-2023 н. р.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм

Освітньо-професійна програма – Туризм

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний.

Підсумковий контроль – залік.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – офлайн і онлайн відповідно до графіка консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Дидів Ірина Богданівна,
старший викладач кафедри туризму,
кандидат економічних наук

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. Студентська, 2,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська область,
кім. 44з.

e-mail: ira.dydiv@gmail.com

телефони: робочий +38 (032) 224-29-79;
мобільний +38-098-25-83-884.

Викладач з 3-річним досвідом, автор та співавтор 9 наукових статей (з них 2 у міжнародній наукометричній базі даних Web of Science, 2 у закордонних виданнях), 23 тези конференцій, 8 навчально-методичних розробок.

Читає курси: Управління інноваційним розвитком в сільському туризмі, Туристично-рекреаційні системи та комплекси, Спеціалізований туризм, Організація туризму, Туристичне країнознавство, Управління якістю туристичних послуг, Кон'юнктура ринку туристичних послуг.

Наукові інтереси: аналіз проблем та перспектив розвитку сільського туризму та агротуризму як виду підприємницької діяльності, роль туристично-рекреаційної привабливості регіону та інноваційні підходи щодо розвитку сільських територій, дослідження світового досвіду щодо раціонального використання природних ресурсів у туристичній діяльності.

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Стратегічне управління сталим розвитком в туризмі» дозволить здобувачам вищої освіти дізнаються про особливості формування умов сталого розвитку, складовими якої, як відомо, є відповідна теоретична обізнаність та практична компетентність в сфері ефективного розвитку ринку туристичних послуг. Засвоєнню нового навчального матеріалу здобувачами сприяє використання презентацій, таблиць, схем та інших наочних матеріалів. Навчальна дисципліна «Стратегічне управління сталим розвитком в туризмі» є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредити. Підсумковий контроль – залік.

Мета курсу – полягає в системі підготовки фахівців сфери туризму, особливостями якої є набуття знань та системного мислення щодо теоретичних, методологічних та прикладних проблеми сталого розвитку туризму на основі діалектичного, системного та функціонального підходів.

Завдання курсу – формування світогляду майбутнього фахівця щодо розгляду туризму як складної системи в єдності соціальної, економічної та екологічної компонент, подальший генезис якої базуватиметься на концепції сталості; визначення сучасного місця туризму в системі наук у процесі суспільного відтворення і структурі економіки; ознайомлення студентів з концептуальними засадами формування ринкового механізму управління туризмом і суб'єктами туристичного бізнесу за моделями економічного зростання і сталого розвитку в умовах конкурентного середовища; набуття професійних знань щодо визначення стратегічних орієнтирів сталого розвитку суб'єктів господарювання у сфері туризму та відповідного інструментарію формування стратегій з урахуванням реалій сучасного стану туристичного бізнесу в Україні.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів). В карантинних умовах COVID-19 та в період воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Zoom, Microsoft Teams, Google Hangout Meet, Skype, Viber.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
1.	Теоретичні положення сталого розвитку туризму та його цілі	<p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – предметну сферу і методологічну основу сталого розвитку; – перспективні наукові напрями розвитку різних сфер економіки у світі, державі, регіоні в контексті сталого розвитку; – технології та процедури формування цілей сталого розвитку для різних суб'єктів господарської діяльності туризму; – закони, принципи та механізми забезпечення сталогорозвитку; – нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ; – процес управління стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері туризму. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – дати оцінку та рекомендації для країни, регіону, територіальної громади та суб'єкта господарювання з відповідності стратегій
2.	Концепція сталого розвитку туризму у сучасних умовах	
3.	Логістичні основи сталого розвитку туризму	
4.	Сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні	
5.	Сталий розвиток в контексті рекреаційно-туристичного природокористування	

6.	Реалії та перспективи реалізації політики сталого розвитку туризму в Україні	сталого розвитку туризму; – забезпечити процедуру розробки стратегії сталого розвитку суб'єкта господарювання туристичної сфери, регіону та територіальної громади;
7.	Стратегії управління суб'єктами туристичного бізнесу за форматами сталого розвитку	– визначати технологію управління суб'єкта господарювання за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього суб'єкта в контексті сталого розвитку;
8.	Науково-методологічні засади управлінні суб'єктами туристичного бізнесу на засадах сталого розвитку	– здійснити моніторинг за процесом виконання стратегії сталого розвитку туризму; – приймати обґрунтовані рішення, розробляти та управляти проектами, мати здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети; – застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем туризму.

Формування компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати навчання:

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

Перелік універсальних, “ м'яких” навичок (soft skills)

- уміння формувати власну думку та впевнено приймати рішення, управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері туризму;

- уміння продуктивно залучатися до генерування, оцінювання та вдосконалювання ідей, результатом чого може стати прийняття оригінальних та ефективних рішень, поступ у знаннях і дієвий прояв фантазії;

- вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу;

- здатність розуміти, усвідомлювати і управляти власними емоціями, своєю мотивацією, думками і поведінкою, регулювати свій емоційний стан, а також це вміння управляти емоційними станами інших людей, помічати їхні актуальні потреби, співпереживати і розвивати їхні сильні сторони;

- вміння слухати і поєднувати власні амбіції із колективною справою, вміння переконувати і знаходити компроміс, застосовується під час дискусійних обговорень;

- вміння завжди залишатися конструктивним, дискутувати, але не доводити до руйнівного конфлікту, разом шукати сильні рішення, проявляти повагу до інших і викликати повагу до себе.

Форми та методи навчання.

Лекційні заняття супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Система оцінювання та вимоги

До викладання дисципліни долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові заняття.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Туристично-рекреаційні системи та комплекси” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету**

природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>.

Бали

нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, тестів, індивідуальних завдань та самостійної роботи. Перевірка знань здобувачів проводиться на основі усного опитування, письмового контролю, тестового контролю, практичної перевірки.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за темами курсу

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Теоретичні положення сталого розвитку туризму та його цілі	12
Тема 2. Концепція сталого розвитку туризму у сучасних умовах	13
Тема 3. Логістичні основи сталого розвитку туризму	12
Тема 4. Сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні	13
Тема 5. Сталий розвиток в контексті рекреаційно-туристичного природокористування	12
Тема 6. Реалії та перспективи реалізації політики сталого розвитку туризму в Україні	12
Тема 7. Стратегії управління суб'єктами туристичного бізнесу за форматами сталого розвитку	13
Тема 8. Науково-методологічні засади управлінні суб'єктами туристичного бізнесу на засадах сталого розвитку	13
Разом	100

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу. Усі види робіт з навчальної дисципліни необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в

університеті регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle, Платформа Google Classroom, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Семенова В.Ф. Управління регіональним розвитком туризму. Навчальний посібник. Одеса, 2011. - 225 с.
2. Смаль В., Смаль І. Туризм і сталий розвиток. Вісник Львівського

університету. – 2005. – 32 випуск. – С.202.

3. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: Навч. посіб. - Ніжин:Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя,2010. - 336 с.

4. Зінько Ю. Збереження і сталий розвиток Карпат: Навчальний посібник зі сталого туризму. – К., 2008. – 60 с.

5. Коржилов Л.І. Туристична галузь України в умовах сталого розвитку Економіка. Управління. Інновації. – 2014.- 2 випуск.

6. Лебідь С.Г., Сербулова Н.А. Сталий екологічний туризм: сутність та перспективи розвитку в Миколаївській області. Екологія. Зб. наук. праць. У 206-х тт. – Миколаїв.: Чорноморський державний університет ім. Петра Могили, 2010. – Т.132. – С. 115.

7. Миронов Ю.Б. Сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні. Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – С.117 -122.

8. Олійник Я.Б., Шищенко П.Г., Любіцева О.О. Стратегія сталого розвитку туризму в Україні: географічний підхід. Географія в інформаційному суспільстві: Зб. наук. праць. – К.: Обрії, 2008. – Т. 1. – С. 191-199.

Допоміжна

1. Дидів І. Б. Кластерна форма організації агротуристичного підприємництва. Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2014. № 21 (2). С. 184-189.

2. Дидів І. Б. Основні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 18-19 жовтня 2019 р.). Львів: ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. С. 48-50.

3. Дидів І. Б. Підприємницькі засади розвитку агротуризму. Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2019. № 26. С. 146-150.

4. Дидів І. Б. Соціально-економічне значення сільського зеленого туризму. Wiadomości o postępie naukowym i rzeczywistych badaniach naukowych współczesności: kolekcja prac naukowych «ΛΟΓΟΣ» z materiałami Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji (Kraków, 17 czerwca 2019 r.). Kraków: OP «Europejska platforma naukowa», 2019. Tom 2. S.12-14.

5. Дидів І. Б., Дидів А. І. Інновації в сільському зеленому туризмі. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (17 травня 2022 р.). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. С.125-127.

6. Дидів І. Б., Хомич Н. П. Привабливість відпочинку у сільському зеленому туризмі. Регіональні особливості розвитку невиробничої сфери економіки України: збірник тез Міжнар. наук. інтернет-конф. (м. Харків, 21-22 листопада 2019 р.). Харків, 2019. С. 58-59.

7. Дидів І., Крупа О. Роль агротуристичних кластерів у розвитку сільських територій. Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXII Міжнародного науково-практичного форуму (м. Львів, 5-7 жовтня 2021р.) у 2 т. Львів: ННВК «АТБ», 2021. Т. 1. С.

266-270.

8. Зінько Ю. В., Рутинський М. Й., Горішевський П. А. Інноваційні форми занять в сільському туризмі та агротуризмі. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України: серія економіка, аграрний менеджмент, бізнес. Київ, 2011. Вип.163. Част. 1. С. 30-38.

9. Кудак К. М. Інноваційні напрями розвитку аграрного сектора економіки регіону на засадах кластеризації. Регіональна економіка. Львів, 2014. №4 (74). С. 172-17

10. Липчук В. В., Дидів І. Б. Значення агротуристичного підприємництва у розвитку сільських територій в Україні. Вісник Львівської комерційної академії: серія економічна. 2013. Вип. 43. С. 96-100

11. Липчук В. В., Дидів І. Б., Крупа О. М. Інноваційні напрями в агротуристичній діяльності. Причорноморські економічні студії. Економічний науково-практичний журнал. Одеса: 2021. Вип. 71. С. 139-144.

12. Мальська М., Зінько Ю. Типи і моделі кластерів сільського туризму в Україні. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм. Київ, 2018. Вип. 2. С. 8–24.

13. Носенко Ю. М., Нечипоренко О. М., Сінельник Л. М. Інноваційні агрокластери як форма інтеграції науково-освітньої діяльності та бізнесу. Економіка АПК. 2020. № 5. С. 77–86.

14. Степанов В. Ю. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. Актуальні проблеми державного управління. Харків, 2018. №1(53). С. 1-5.

15. Dydiv I. Tendence of Rural Green Tourism Development in Ukraine on the basis of forecasting. Zeszyty Naukowe WSTiE. 2022, Tom 22, №2. S. 46–56.

16. Lypczuk V., Kotliński W., Dydiv I. Wykorzystanie zasobów agroturystyki w regionie Karpackim Ukraine. Gospodarka I finansy. Współczesne wyzwania rozwoju społeczno-ekonomicznego polski i europy. Kielce, 2015. No 6. P. 147-158.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26.

- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81.

- Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел.79-76-40

<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України

www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.

<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.

<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.

<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.

<http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.

<https://www.tourism.gov.ua> - Державне агентство розвитку туризму.

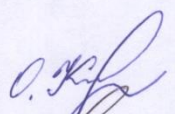
<https://www.ntoukraine.org> - Національна туристична організація України.

<http://www.uaeta.net> - Українська асоціація активного та екологічного туризму.

Силабус навчального курсу “Стратегічне управління сталим розвитком туризму” розглянуто та схвалено на засіданні кафедри туризму.

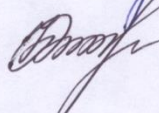
Протокол № 1 від 2 вересня 2022 року.

Завідувач кафедри туризму

Оксана КРУПА

Викладач

Ірина ДИДІВ